

Kestävää kalastusta koskeva selvitys

FLAG: Esko
Etelä-Suomi

Hankkeen kuvaus

FLAG-ryhmä ESKO koordinoi hanketta, jossa tehtiin kalastuksen kestävyyttä koskeva selvitys pienimuotoista kalastusta harjoittavia ammattikalastajia varten. Selvitys laadittiin yhteistyössä WWF:n (Maailman luonnonsäätiö) kanssa, ja siinä käytettiin Marine Stewardship Council -järjestön (MSC) kehittämää menetelmää.

Suomenlahden kalastuksen kestävyydestä oli vuosien varrella keskusteltu paljon, ja WWF oli asettanut Suomenlahden tärkeimmät saaliskalat, etenkin lohien ja siian, mustalle listalle vuosittain ilmestyvässä Kuluttajan kalaoppaassaan. Tämä ja kalastusalan yleinen kriisi vaikeuttivat perinteisen pienimuotoisen ammattikalastuksen jatkumista alueella.

Kalastajat kuitenkin uskoivat omien menetelmiensä kestävyyteen ja ottivat yhteyttä WWF:ään keskustellakseen ongelmasta. WWF ehdotti tapaamisen jälkeen, että paikalliset kalastajat vertaisivat kalastuskäytäntöjään MSC:n kestävyysstandardeihin. FLAG-ryhmä ryhtyi hankkeen koordinoijaksi.

Ulkopuolinen organisaatio toteutti selvityshankkeen, joka perustui yleisesti hyväksyttyyn MSC-menetelmään ja jota johti kalastajien edustajista, ympäristöjärjestöistä (WWF) ja johtavasta tutkimuslaitoksesta koostuva ohjausryhmä. Selvitys kattoi kaikki alueella käytetyt kalastusmenetelmät (verkko ja rysä) ja kuusi tavallisinta kalalajia (ahven, hauki, kuha, siika, lohi ja särki). Selvitys, jossa käytettiin MSC:n standardiarviointipuuta, julkaistiin helmikuun lopussa 2014 samassa muodossa kuin viralliset MSC-raportit. Huhtikuussa 2014 järjestettiin lisäksi konferenssi, jossa esiteltiin hankkeen tuloksia ja tiedotettiin niistä.

Tärkeimmät kokemukset

- **Merkitys FARNET-sivuston teemojen kannalta:** kalastus ja ympäristö, pienimuotoisen kalastuksen kestävyys.
- **Tulokset:** Selvityksestä käy ilmi, että Itämeressä on erilaisia siika- ja lohikantoja ja että MSC-standardien mukaan Suomenlahden kalastajien pyytämiä kantoja kalastetaan kestävästi. Ne eivät siis ole uhanalaisia. Sama koskee myös muita Suomenlahdella pyydettyjä kantoja (esimerkiksi särki, ahven, hauki ja kuha). Selvityksessä päädyttiin siihen, että ESKOn alueella tapahtuva pienimuotoinen ammattimainen rannikkokalastus voisi saada MSC-sertifioinnin, jos sitä haettaisiin (mahdollisesti lukuun ottamatta osaa verkkokalastuksesta).

Selvityksen aikana WWF vaihtoi siian luokituksen punaisesta ("välttä") keltaiseksi ("osta harkiten"), koska muualla Itämeressä esiintyviä muita siikakantoja voidaan edelleen pitää uhanalaisina. Vaikka WWF:n päätökseen todennäköisesti vaikuttivat muutkin tekijät, selvitystä voidaan pitää yhtenä uudelleenluokituksen pääsyynä.

- **Siirrettävyys:** Pienimuotoisen kalastuksen harjoittajilla on monilla FLAG-alueilla samanlaisia vaikeuksia, koska ne eivät kykene osoittamaan toimintansa olevan kestävä. FLAG-ryhmillä voi olla suuri merkitys, jos ne muodostavat muiden ympäristönhoidossa mukana olevien toimijoiden kanssa (esimerkiksi kansalaisjärjestöt, paikallisviranomaiset ja kansalaisyhteiskunnan järjestöt) kumppanuuksia, jotka arvioivat paikallisten kalastuskäytäntöjen vaikutusta.
- **Loppukommentti:** WWF ehdotti, että Suomenlahden kalastajat hakisivat MSC-sertifiointia, mutta hakuprosessiin liittyvien suurten kustannusten vuoksi ehdotusta päätettiin olla noudattamatta, vaikka selvitys perustui MSC-standardeihin. Tämä osoittaa, että MSC- ja muut sertifiointimenetelmät on tarkoitettu ennen kaikkea suurimuotoista kalastusta ja suuria yrityksiä varten ja ne ovat aivan liian kalliita pienimuotoista kalastusta harjoittaville yksittäisille kalastajille. Kestävyyden tutkiminen on kuitenkin aivan yhtä tärkeää alueilla, joilla harjoitetaan pienimuotoista kalastusta. FLAG-ryhmä ESKO toivookin, että MSC ja muut ympäristösertifiointi-organisaatiot ryhtyvät kehittämään sertifiointimenetelmiä, jotka soveltuvat pienimuotoiseen kalastukseen, paikallisesti pyydettyyn kalaan ja paikallisille kalamarkkinoille.

Kokonaiskustannukset ja EKTR:n rahoitusosuus

Hankkeen kokonaiskustannukset: 17 200 € (16 200 € selvitykseen + 1 000 € ohjausryhmän kokouksiin)

- EKTR:n toimintalinja 4: 6 654,40 €
- Kansallinen yhteisrahoitus: 8 824,60 €
- Kehittämisyhdistys Sepra ry (oma yksityinen rahoitus): 1 720,00 €

Hankkeen tiedot

Nimi: Kestävää kalastusta koskeva selvitys

Kesto: 13 kuukautta (maaliskuu 2013 – huhtikuu 2014)

Tapaustutkimuksen ajankohta: toukokuu 2014

Hankkeen vetäjä

Kehittämisyhdistys Sepra ry (FLAG-ryhmä ESKO)

Esko Taanila | esko.taanila@pp.inet.fi | +358 40 5085784 | www.kehu.fi

[FLAG-tiedote](#)

Toimittaja: Euroopan komissio, Meri- ja kalastusasioiden pääosasto, pääjohtaja.

Vastuuvapauslauseke: Vaikka meri- ja kalastusasioiden pääosasto vastaakin asiakirjan koko tuotannosta, se ei ole vastuussa asiakirjan sisällöstä eikä takaa tietojen oikeellisuutta.